

VENDIM
Nr. 87, datë 30.12.2016
NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedja kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 15.9.2016 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 48 Akti, që u përket palëve:

KËRKUES: Elis Hyshmeri

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

Zyra Qendrore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme;

Zyra Vendore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Elbasan;

Avokatura e Shtetit.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr. 00-2014-3939 (462), datë 23.9.2014, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ); ligji nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuarit, që kërko i pranimin e kërkesës, pretendimet e subjekteve të interesuara, Avokaturës së Shtetit dhe Zyrës Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Elbasan, që kërko i rrëzimin e kërkesës, si dhe diskuto i çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuar i Elis Hyshmeri ka ndërtuar në fshatin Labinot-Fushë objektin dykatësh “Bar restorant motel”, me sipërfaqe ndërtimore 535 m² për çdo kat, mbi truallin me sipërfaqe 3000 m². Kërkuar i ka pretenduar se ky ndërtim është realizuar në respektim të ligjit mbi një truall pronë publike të blerë nga komuna Labinot-Fushë, pas përfundimit të procedurave të miratimit dhe zbatimit të lejeve për shesh ndërtimi dhe ndërtimi. Me vendimin nr. 5, datë 20.6.2001, KRRT-ja e komunës Labinot Fushë ka miratuar lejen për shesh ndërtimi për një kompleks turistik, të përbërë nga një objekt dykatësh së bashku me ambientet ndihmëse, mbi një sipërfaqe truall pronë publike prej 3000 m² e ndodhur në territorin e juridiksionit të saj. Pas vendimit komuna ka shpallur ankand për arritjen e vlerës më të mirë për shitjen e truallit publik prej 3000 m². Me vendimin nr. 78, datë 26.9.2001, kërkuar i është shpallur fitues i ankandit për çmimin 165 lekë m².

2. Në datën 16.11.2007, kërkuar i ka lidhur me komunën Labinot-Fushë një kontratë për shitjen e truallit për ndërtim, me të cilën kjo e fundit i kalon pronësinë mbi sipërfaqen e truallit prej 3000 m². Kërkuar i është drejtuar subjektit të interesuar ZVRPP-së Elbasan për regjistrimin në pronësi të tij të objektit të ndërtuar dhe sipërfaqen e truallit 3000 m². Me urdhrin nr. 12, datë 6.11.2008 të

ZVRPP-së Elbasan i është propozuar kryeregjistruesit refuzimi i regjistrimit të pasurisë së kërkuarit. Subjekti i interesuar, ZQRPP-ja, me urdhrin nr. 1224, datë 12.11.2008, ka vendosur refuzimin e kërkesës për regjistrimin e objektit dhe të truallit me arsyetimin se kontrata e shitblerjes së truallit është lidhur në kundërshtim me ligjin nr. 7980, datë 27.7.1995 “Për shitblerjen e trojeve” dhe se sipërfaqja e truallit nuk është në pronësi të komunës Labinot-Fushë, si dhe as nuk ka qenë e regjistruar në emër të kësaj komune përpara shitjes së truallit të kërkuarit.

3. Në këto kushte kërkuari i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë duke paditur subjektet e interesuara, ZQRPP-në dhe ZVRPP-në, Elbasan, me kërkesëpadi me objekt anulimin e urdhrit nr. 1224, datë 12.11.2008, nr. prot 7017/1 të kryeregjistruesit të ZQRPP-së.

4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 4617, datë 28.5.2009, ka vendosur pranimin e kërkesëpadisë, anulimin e urdhrit nr. 1224, datë 12.11.2008, nr. prot. 7017/1 të kryeregjistruesit të ZRPP-së Tiranë, detyrimin e ZVRPP-së Elbasan të regjistrojë objektin 2-katësh “Bar restorant motel”, me sipërfaqe 535 m² për çdo kat ndërtese, si dhe sipërfaqen e truallit prej 3000 m².

5. Mbi ankimin e subjekteve të interesuara, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 1389, datë 9.7.2010, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Kërkuari i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë me kërkesë për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit, e cila me vendimin nr. 3117 akti, datë 25.10.2010, ka vendosur lëshimin e urdhrit të ekzekutimit të vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

6. Mbi rekursin e Avokaturës së Shtetit, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2014-3939 (462), datë 23.9.2014, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të vendimit nr. 1389, datë 9.7.2010 të Gjykatës së Apelit Tiranë si dhe rrëzimin e padisë.

II

7. **Kërkuari Elis Hyshmeri** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë duke pretenduar shfuqizimin e vendimit nr. 00-2014-3939 (462), datë 23.9.2014 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë duke argumentuar si vijon:

7.1 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj. Kolegji ka shqyrtuar çështjen në themel, duke rivlerësuar provat e marra nga gjykatat dhe duke vendosur në kundërshtim me to.

7.2 Kolegji ka cenuar parimin e sigurisë juridike pasi duke vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë ka cenuar pronësinë e fituar me vendim të formës së prerë. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë me vendimin nr. 3117 akti, datë 25.10.2010, ka vendosur lëshimin e urdhrit të ekzekutimit të vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

8. **Subjekti i interesuar, Avokatura e Shtetit**, ka paraqitur prapësime me shkrim duke argumentuar si vijon:

8.1 Pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj është i pabazuar. Gjykata e Lartë ka vepruar në bazë të ligjit, duke shqyrtuar dhe analizuar çështjen në drejtim të kontrollit të ligjshmërisë dhe bazueshmërisë së vendimeve të ankimuara. Kolegji Administrativ me të drejtë ka konkluduar se kontrata e shitblerjes së truallit është një veprim absolutisht i pavlefshëm, pavlefshmëri të cilën gjykata e konstaton kryesisht në çdo fazë të gjykimit.

8.2 Pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të sigurisë juridike për shkak të ekzekutimit të vendimit të Gjykatës së Apelit, nuk është ngritur në nivel kushtetues. Gjykata e Lartë ka vepruar në përputhje me kompetencat e saj dhe kërkuari nuk ka paraqitur asnjë argument për të provuar cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor.

8.3 Pretendimi për zbatimin dhe interpretimin e gabuar të ligjit nuk hyn në juridiksionin kushtetues, pasi kontrolli kushtetues është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit për një proces të rregull ligjor.

9. **Subjekti i interesuar, ZQRPP-ja**, nuk ka paraqitur prapësime me shkrim.

10. **Subjekti i interesuar, ZVRPP-ja, Elbasan**, ka paraqitur prapësime me shkrim duke argumentuar si vijon:

10.1 ZVRPP-ja, Elbasan ka vendosur refuzimin e regjistrimit të kontratës për shitjen e truallit për ndërtim të lidhur në datën 16.11.2007 midis kërkuesit dhe komunës Labinot-Fushë. Kontrata e lidhur vjen në kundërshtim me ligjin nr. 7980, datë 27.7.1995 “Për shitblerjen e trojeve”, në të cilin përcaktohen rastet e shitjes së trojeve, që janë: ndërtimi i banesave me qëllim lirin e banesave të ish-pronarëve, ndërtimi i banesave nga Enti i Banesave për të pastrehët apo persona të tjerë, si dhe me vendim të Këshillit të Ministrave për investime. Në rastin konkret leja e ndërtimit është dhënë për ndërtimin e objektit “Bar restorant motel”.

10.2 Komuna Labinot-Fushë e ka shitur pronën duke mos qenë pronare e saj. Kontrata e lidhur është në kundërshtim me nenin 195 të Kodit Civil dhe nuk përbën titull pronësie të detyrueshëm për regjistrim, sepse bie në kundërshtim me ligjin nr. 7843, datë 13.7.1994 “Për regjistrimin e pasurive të paluajtshme”.

10.3 Miratimi i listës përfundimtare të pronave, pyjeve dhe kullotave që janë transferuar në pronësi të qeverisjes vendore është bërë në vitin 2008, ndërsa kontrata e shitjes është lidhur në datën 16.11.2007. Në nenin 18 të ligjit nr. 8744, datë 22.2.2001 “Për transferimin e pronave të paluajtshme publike të shtetit në njësitë e qeverisjes vendore” përcaktohet se të gjitha pronat, të cilat u kalohen në pronësi njësite të qeverisjes vendore sipas këtij ligji, do të regjistrohen në zyrat e regjistrimit të pasurive të paluajtshme, me pronar njësinë përkatëse të qeverisjes vendore, në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore për procedurat e regjistrimit të pasurive të paluajtshme. Po kështu do të regjistrohen në kartelën e pasurisë së paluajtshme edhe kushtet dhe kufizimet e vendosura sipas këtij ligji.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

11. Gjykata Kushtetuese (Gjykata) vlerëson se kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, pasi parashikohet si subjekt nga neni 134/1/g i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit 2-vjeçar të parashikuar nga neni 30/2 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë.

12. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae*, Gjykata në vijim ka marrë në shqyrtim pretendimet e kërkuesit, të cilat *prima facie* lidhen me të drejtën kushtetuese për një proces të rregullt ligjor.

B. Për cenimin e parimit të gjyqimit nga një gjykatë e caktuar me ligj

13. Kërkuesi ka pretenduar se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e gjyqimit nga një gjykatë e caktuar me ligj. Sipas kërkuesit, Kolegji ka shqyrtuar çështjen në themel, duke rivlerësuar provat e marra nga gjykatat dhe duke vendosur në kundërshtim me to.

14. Gjykata ka vlerësuar se një nga elementet e procesit të rregullt ligjor, sipas nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, është dhe shqyrtimi i çështjes nga një gjykatë e caktuar me ligj. Ky element karakterizohet, në kuptimin material, nga funksioni gjyqësor, që ka të bëjë me zgjidhjen e çështjeve nga organe të ngarkuara me ligj për të dhënë drejtësi. Përveç këtij kushti, këto organe duhet të shqyrtojnë dhe të vendosin për çështje që janë në kompetencë të tyre gjatë një procesi të zhvilluar mbi një procedurë ligjërishit të përcaktuar dhe në pajtim me rendin juridik. E drejta e çdo pale për t’u dëgjuar në seancë përpara një gjykate kompetente dhe të caktuar me ligj

nënkupton që gjykata të ketë juridiksion për të gjykuar çështjen dhe që kompetenca për të vendosur për të t'i jetë njohur nëpërmjet ligjit (*shih vendimet nr. 40, datë 25.6.2015; nr. 2, datë 22.1.2014; nr. 27, datë 24.6.2013 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë vepron në bazë të ligjit nr. 49/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”. Në nenin 58 të këtij ligji parashikohet se mund të bëhet rekurs në vetëm kur: a) ligji material nuk është respektuar, është interpretuar ose zbatuar keq apo vendimi i dhënë është në kundërshtim me një vendim të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë ose të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë; b) ka shkelje të rënda të normave procedurale, me pasojë pavlefshmërinë e vendimit apo të procedurës së gjyimit; c) ka shkelje të rënda procedurale, të cilat kanë ndikuar dukshëm në dhënien e vendimit. Në nenin 63 të ligjit nr. 49/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, në pikën “dh” është parashikuar se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, pasi shqyrton çështjen në dhomë këshillimi ose në seancë gjyqësore, vendos ndryshimin e vendimeve të shkallës së parë dhe të apelit.

16. Në ushtrimin e funksionit të saj si gjykatë e ligjit, Gjykata e Lartë mund të vendosë për themelin e çështjes vetëm nëse mosmarrëveshja mund të zgjidhet në bazë të të njëjtave fakte e prova të vlerësuara nga gjyqtari i faktit dhe që përbëjnë bazën e vendimit në të cilin është bërë një interpretim i gabuar i ligjit. Kontrolli i saj duhet të fokusohet vetëm në drejtim të ligjshmërisë dhe bazueshmërisë së vendimeve të ankmuara, pra mbi mënyrën e zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta. Gjykata e Lartë nuk mund të anashkalojë apo të lërë pa vlerë prova që janë shqyrtuar dhe vlerësuar nga gjykatat e faktit, si dhe nuk mund të pranojë prova të cilat nuk janë administruar gjatë gjyimit në fakt. Gjykata Kushtetuese thekson se kusht për dhënien e një vendimi për themelin e çështjes nga Gjykata e Lartë, në kuptim të nenit 485 të KPC-së, është që jo vetëm të mos nevojitet administrimi i provave të reja, por edhe provat e administruara të jenë shqyrtuar dhe vlerësuar në mënyrë të mjaftueshme nga gjyqtari i faktit (*shih vendimin nr. 27, datë 24.6.2013 të Gjykatës Kushtetuese*). Sipas jurisprudencës kushtetuese procesi nuk konsiderohet i parregullt, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, kur Kolegji i Gjykatës së Lartë, mbi të njëjtat prova e fakte të vlerësuara në gjykimet e mëparshme, vendos të prishë vendimet dhe ta zgjidhë vetë çështjen, për shkak të zbatimit të gabuar të ligjit (*shih vendimet nr. 27, datë 24.6.2013; nr. 7, datë 9.3.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Në çështjen në shqyrtim, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë në përfundim të gjyimit ka vendosur pranimin e padisë, duke arsyetuar midis të tjerave se “*duke pasur parasysh objektin e padisë që është ligjshmëria e një akti administrativ, në analizën e fakteve dhe atë ligjore të konfliktit objekt gjykimi, do t'i përmbahet vetëm aktit administrativ objekt gjykimi, arsyetimin e këtij akti, qëllimit dhe referencave ligjore të tij, duke mos vënë në diskutim pretendimet që kapërcejnë aktin dhe nuk kanë qenë objekt i shqyrtimit gjyqësor*”. Ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Tiranë, e cila në vijim të arsyetimit është shprehur se “*nëse ka pretendime në lidhje me mënyrën e pajisjes së palës paditëse me leje ndërtimi, leje shfrytëzimi apo nëse kontrata e shitblerjes është realizuar në kundërshtim me ligjin, duhet patjetër të mbrohet me një kundërpadi ose padi të re duke i konsideruar veprimet relativisht të pavlefshme apo absolutisht të pavlefshme sipas Kodit Civil, por kurrësi në formën e prapësimeve*”.

18. Gjykata konstaton se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, në përfundim të gjyimit, pasi ka rivlerësuar provat e administruara nga gjykatat më të ulëta ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të vendimit nr. 1389, datë 9.7.2010 të Gjykatës së Apelit Tiranë si dhe rrëzimin e padisë.

19. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë në vendimin e tij ka marrë në shqyrtim kontratën e lidhur mes komunës Labinot-Fushë dhe kërkuarit, duke e vlerësuar atë si një veprim juridik absolutisht të pavlefshëm, që nuk sjell asnjë pasojë juridike të dëshiruar prej palëve. Sipas Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë përfundimet e arritura nga gjykatat më të ulëta janë të pabazuara

në ligj, pasi për zgjidhjen e drejtë të çështjes ato duhet të mbanin parasysh dispozitat me karakter rregullator mbi vlefshmërinë e veprimit juridik civil të shitjes së sendeve të paluajtshme, kompetencat e njërive të qeverisjes vendore dhe mbi fushën e urbanistikës dhe ndërtimeve.

20. Nisur nga ky arsyetim, Gjykata vëren se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka arritur në konkluzion të ndryshëm nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe Gjykata e Apelit Tiranë, duke konstatuar kryesisht pavlefshmërinë e kontratës së shitjes së datës 16.11.2007 lidhur mes komunës Labinot-Fushë dhe kërkuesit.

21. Gjykata vlerëson se Gjykata e Lartë nuk mund të konkludojë kryesisht nëse është vërtetuar apo jo një fakt i caktuar, konkretisht nëse kontrata e shitjes është lidhur në zbatim të ligjit apo jo, ndërkohë që nga përmbajtja e vendimeve të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe Gjykatës së Apelit Tiranë rezulton se këto gjykata nuk kanë shqyrtuar vlefshmërinë e kontratës së shitjes.

22. Gjykata vlerëson se nëse Gjykata e Lartë arrin në përfundimin se provat e administruara nuk janë të mjaftueshme për arritjen e një konkluzioni apo se nevojitet kryerja e vlerësimeve të mëtejshme të tyre, ajo nuk mund të marrë kompetencat e gjykatës të faktit, por duhet ta kthejë çështjen për rishqyrtim me qëllim plotësimin e këtyre të metave të vendimit (*shih vendimet nr. 40, datë 25.6.2015; nr. 27, datë 24.6.2013; nr. 7, datë 9.3.2009 të Gjykatës Kushtetuese*). Nëse Kolegji Administrativ ka arritur në një përfundim të ndryshëm nga gjykatat më të ulëta, atëherë ai duhet t'i prishë të dyja vendimet gjyqësore dhe ta kthejë për rigjykim çështjen, sipas nenit 63 të ligjit nr. 49/2012. Ai në asnjë rast nuk mund ta zgjidhë vetë çështjen në themel, duke rivlerësuar ndryshe faktet dhe provat e marra gjatë gjykimit nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe Gjykata e Apelit Tiranë. Një veprim i tillë bie ndesh me parimin e gjykatës së caktuar me ligj të zhvilluar nga Gjykata Kushtetuese në jurisprudencën e saj (*shih vendimin nr. 36, datë 30.6.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Bazuar në standardet e mësipërme kushtetuese, Gjykata vlerëson se në çështjen konkrete Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka tejkaluar kompetencat ligjore, duke cenuar parimin e gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj, si element i së drejtës për një proces të rregullt ligjor. Për rrjedhojë, pretendimi i kërkuesit është i bazuar dhe duhet pranuar.

C. Për pretendimin e cenimit të parimit të sigurisë juridike

24. Kërkuesi ka pretenduar se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e sigurisë juridike, pasi duke rrëzuar kërkesëpadinë ka cenuar të drejtën e pronësisë të fituar me vendim të formës së prerë. Sipas tij në harmoni me parimin e sigurisë juridike, ligji procedural civil pengon dhënien e çdo vendimi të ri mbi atë që është gjykuar. Gjykata e Lartë nuk mund të konkludojë *a priori* nëse është vërtetuar apo jo një fakt i caktuar duke vendosur në kundërshtim me atë që kanë vendosur gjykatat më të ulëta.

25. Në jurisprudencën e saj Gjykata është shprehur se në harmoni me parimin e sigurisë juridike, ligji procedural civil ka sanksionuar edhe parimin e gjësë së gjykuar (*res judicata*), parim i cili pengon dhënien e çdo vendimi të ri mbi atë që është gjykuar. Cenimi i parimit të gjësë së gjykuar do të çonte në cenim të vetë sigurisë juridike. Siguria juridike nënkupton, ndërmjet të tjerash, garantimin e besueshmërisë së individit të shteti, institucionet e tij dhe tek aktet që ato nxjerrin. Ndërsa, në rastin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë, siguria juridike nënkupton që kur gjykata ka vendosur përfundimisht për një çështje, vendimi i saj nuk mund të vihet në diskutim (*shih vendimet nr. 24, datë 12.11.2008 dhe nr. 23, datë 8.6.2007 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Në çështjen në shqyrtim, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 1389, datë 9.7.2010, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Kundër këtij vendimi ka ushtruar rekurs Avokatura e Shtetit dhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2014-3939 (462), datë 23.9.2014, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të vendimit nr. 1389, datë 9.7.2010 të Gjykatës së Apelit si dhe rrëzimin e padisë.

27. Pas vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë, kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit

Gjyqësor për lëshimin e urdhrit të ekzekutimit, e cila, me vendimin nr. 3117 akti, datë 25.10.2010, ka vendosur lëshimin e urdhrit të ekzekutimit të vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Sipas kërkesit, vendimi i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë ka marrë formë të prerë e si rrjedhim gjykimi i çështjes përbën gjë të gjykuar. Gjithashtu, në parashtrimet shtesë kërkesi ka paraqitur një vërtetim hipotekor të lëshuar në datën 11.4.2016, sipas të cilit rezulton se në regjistrat hipotekor nr. 42-22, datë 26.10.2015 figuron e regjistruar emër të kërkesit një sipërfaqe 535 m² dhe një ndërtesë dykatëshe, bar restorant motel, pa truallin. Në vërtetimin hipotekor regjistruesi ka komentuar se regjistrimi është bërë sipas vendimit nr. 4617, datë 28.5.2009, rezervuar me vendimin nr. 00-2014-3939 (462), datë 23.9.2014 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

28. Në nenin 451 të KPC-së parashikohen rastet kur vendimi merr formë të prerë, të cilat janë kur ndaj tij nuk bëhet ankim; nuk është bërë ankim brenda afateve të parashikuara nga ligji ose kur ankesa është tërhequr; ankesa e paraqitur nuk është pranuar; vendimi i gjykatës është lënë në fuqi, ndryshuar ose pushuar gjykimi në shkallë të dytë.

29. Në rastin konkret ndaj vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë është ushtruar rekurs, si rrjedhim çështja është shqyrtuar nga Gjykata e Lartë sipas kërkesave procedurale. Në këtë rast nuk jemi para gjësë së gjykuar, sikurse pretendohet, por në të njëjtin proces gjykimi dhe gjykimi konsiderohet i përfunduar kur merr vendim Gjykata e Lartë, sikurse është rasti konkret. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka vendosur ndryshimin e vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë e të Gjykatës së Apelit Tiranë si dhe rrëzimin e padisë. Bazuar në shkronjën “a” të nenit 510 të Kodit të Procedurës Civile vendimi civil i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë nuk përbën më titull ekzekutiv, pasi duke u vendosur rrëzimi i padisë, nuk përmban detyrim për t’u ekzekutuar.

30. Duke vlerësuar pretendimin e kërkesit, bazuar në standardet e mësipërme, Gjykata arrin në përfundimin se argumentet e kërkesit për cenimin e parimit të sigurisë juridike në lidhje me të drejtën e pronësisë së fituar nuk janë ngritur në nivel kushtetues.

31. Në përfundim, Gjykata Kushtetuese vlerëson se në çështjen në shqyrtim është cenuar parimi i gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj, si element i së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131/f dhe nenit 134/1/g të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të vendimit nr. 00-2014-3939 (462), datë 23.9.2014 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vladimir Kristo, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo

Anëtarë kundër: Vitore Tusha

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen me kërkes Elis Hyshmeri ndaj të njëjtin qëndrim me shumicën në lidhje me standardin e sigurisë juridike, ndërkohë jam kundër qëndrimit të mbajtur prej saj lidhur me pretendimin e

kërkuesit për cenimin e parimit të gjykatës së caktuar me ligj për arsyet në vijim:

2. Në kërkesën e tij, mes të tjerash, kërkuesi ka pretenduar se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj, pasi ka shqyrtuar çështjen në themel, duke rivlerësuar provat e marra nga gjykatat dhe duke vendosur në kundërshtim me to.

3. Shumica e ka vlerësuar të bazuar pretendimin e mësipërm, duke arsyetuar: *“Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë në vendimin e tij ka marrë në shqyrtim kontratën e lidhur mes komunës Labinot-Fushë dhe kërkuesit, duke e vlerësuar atë si një veprim juridik absolutisht të pavlefshëm, që nuk sjell asnjë pasojë juridike të dëshiruar prej palëve. Sipas Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë përfundimet e arritura nga gjykatat më të ulëta janë të pabazuara në ligj, pasi për zgjidhjen e drejtë të çështjes ato duhet të mbanin parasysh dispozitat me karakter rregullator mbi vlefshmërinë e veprimit juridik civil të shitjes së sendeve të paluajtshme, kompetencat e njësive të qeverisjes vendore dhe mbi fushën e urbanistikës dhe ndërtimeve... Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka arritur në konkluzion të ndryshëm nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe Gjykata e Apelit Tiranë, duke konstatuar kryesisht pavlefshmërinë e kontratës së shitjes së datës 16.11.2007 lidhur mes komunës Labinot-Fushë dhe kërkuesit...Gjykata e Lartë nuk mund të konkludojë kryesisht nëse është vërtetuar apo jo një fakt i caktuar, konkretisht nëse kontrata e shitjes është lidhur në zbatim të ligjit apo jo, ndërkohë që nga përmbajtja e vendimeve të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe Gjykatës së Apelit Tiranë rezulton se këto gjykata nuk kanë shqyrtuar vlefshmërinë e kontratës së shitjes?”.*

4. Për të arritur në përfundimin e mësipërm shumica është bazuar në jurisprudencë kushtetuese tashmë të konsoliduar, sipas së cilës një nga elementet e procesit të rregullt ligjor, sipas nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, është dhe shqyrtimi i çështjes nga një gjykatë e caktuar me ligj. Ky element karakterizohet, në kuptimin material, nga funksioni gjyqësor, që ka të bëjë me zgjidhjen e çështjeve nga organe të ngarkuara me ligj për të dhënë drejtësi. Përveç këtij kushti, këto organe duhet të shqyrtojnë dhe të vendosin për çështje që janë në kompetencë të tyre gjatë një procesi të zhvilluar mbi një procedurë ligjrisht të përcaktuar dhe në pajtim me rendin juridik. E drejta e çdo pale për t'u dëgjuar në seancë përpara një gjykate kompetente dhe të caktuar me ligj nënkupton që gjykata të ketë juridiksion për të gjykuar çështjen dhe që kompetenca për të vendosur për të t'i jetë njohur nëpërmjet ligjit (*shih vendimet nr. 40, datë 25.6.2015; nr. 2, datë 22.1.2014; nr. 27, datë 24.6.2013 të Gjykatës Kushtetuese*). Në ushtrimin e funksionit të saj si gjykatë e ligjit, Gjykata e Lartë mund të vendosë për themelin e çështjes vetëm nëse mosmarrëveshja mund të zgjidhet në bazë të të njëjtave fakte e prova të vlerësuara nga gjyqtari i faktit dhe që përbëjnë bazën e vendimit në të cilin është bërë një interpretim i gabuar i ligjit. Kontrolli i saj duhet të fokusohet vetëm në drejtëm të ligjshmërisë dhe bazueshmërisë së vendimeve të ankmuara, pra mbi mënyrën e zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta. Gjykata e Lartë nuk mund të anashkalojë apo të lërë pa vlerë prova që janë shqyrtuar dhe vlerësuar nga gjykatat e faktit, si dhe nuk mund të pranojë prova të cilat nuk janë administruar gjatë gjykimit në fakt. Gjykata Kushtetuese thekson se kusht për dhënien e një vendimi për themelin e çështjes nga Gjykata e Lartë, në kuptim të nenit 485 të KPC-së, është që jo vetëm të mos nevojitet administrimi i provave të reja, por edhe provat e administruara të jenë shqyrtuar dhe vlerësuar në mënyrë të mjaftueshme nga gjyqtari i faktit (*shih vendimin nr. 27, datë 24.6.2013 të Gjykatës Kushtetuese*). Sipas jurisprudencës kushtetuese procesi nuk konsiderohet i parregullt, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, kur Kolegji i Gjykatës së Lartë, mbi të njëjtat prova e fakte të vlerësuara në gjykimet e mëparshme, vendos të prishë vendimet dhe ta zgjidhë vetë çështjen, për shkak të zbatimit të gabuar të ligjit (*shih vendimet nr. 27, datë 24.6.2013; nr. 7, datë 9.3.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

5. Duke e vlerësuar vendimin e Kolegjit Administrativ nën dritën e standardit të mësipërm, mendoj se argumentet mbi të cilat ai ka bazuar vendimarrjes janë lidhur ngushtësisht me përmbushjen efektive të funksionit të saj si gjykatë e ligjit. Konkretisht, Kolegji Administrativ në vendim arsyeton se *“tjetërsimi i i truallit prej 3000 m² nga komuna Labinot Fushë tek Elis Hyshmeri është realizuar pas hyrjes në fuqi të ligjit nr. 8744/2001 dhe përpara nxjerrjes së vendimit nr. 688/2008 të Këshillit të Ministrave që përcaktonte listën e pronave të transferuara në pronësi dhe përdorim për komunën Labinot Fushë”.* Po ashtu, Kolegji shprehet se *“sikurse rezulton nga dokumenti “kontratë për shitjen vendasve të truallit për ndërtim”, komuna Labinot Fushë i ka shitur blerësit Elis*

Hyshmeri trullin prej 3000 m². Kontrata është hartuar nga vetë palët kontraktore dhe është nënshkruar nga të dyja palët. Një noter publik ka vërtetuar nënshkrimet e palëve në kontratë. Pra, është e qartë që nuk kemi të bëjmë me një akt noterial për tjetërsimin e sendit, sikurse e kërkon në mënyrë urdhëuese dispozita e nenit 83 të Kodit Civil”.

6. Në vështrim të sa më sipër, mendoj se Kolegji Administrativ duke analizuar elementet formale të kontratës ka vepruar brenda kompetencave ligjore, çka të çon në përfundimin se procesi i zhvilluar në Gjykatën e Lartë nuk ngre dyshime për cenimin e parimit të gjykatës së caktuar me ligj.

7. Për sa më sipër, vlerësoj se kërkesa e paraqitur nga kërkuesi Elis Hyshmeri është e pabazuar dhe ajo duhej të ishte rrëzuar nga shumica.

Anëtare: Vitore Tusha